

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
Кафедра спортивних та рекреаційних ігор

Лібович Н. П.

**ОРГАНІЗАЦІЯ І ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ РУХЛИВИХ ІГОР В
ПОЗАУРОЧНИХ ФОРМАХ. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ
«ВЕСЕЛІ СТАРТИ»**

Лекція з навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СПОРТИВНИХ ІГОР (рухливі ігри)»

Для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт

спеціалізація „Фізична реабілітація”

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
на засіданні кафедри
спортивних та рекреаційних ігор
« ____ » _____ 201_ р. протокол № _
Зав. каф _____ Ковцун В.І.

План

1. Види змагань.
2. Положення про змагання.
3. Системи проведення змагань.
4. Вимоги до проведення змагань з рухливих ігор.
5. Сценарії змагань з рухливих ігор.

Ігрові види спорту в силу своєї специфіки сприяють багатогранному вихованню молоді. В першу чергу колективізму, взаємодопомоги, мужності, сили і т.д.

1. Види змагань по спортивних іграх.

Змагання діляться на 4 групи:

I – основні (підсумки учбово-тренувальної роботи за рік – першість, кубок);

II – контрольні (підвідні до основних змагань – матчеві зустрічі, турніри);

III – класифікаційні (відбір до головних змагань, присвоєння розрядів, звання);

IV – агітаційно-масові (одноденні, показові виступи).

2. Положення про змагання.

“ЗТВЕРДЖУЮ”
Голова СКІФ
_____ В.А. Мельник
“ ____ ” _____ 200__ р.

“ПОГОДЖЕНО”
Зав. кафедрою ТiМ СiРi
_____ В.І. Левків
“ ____ ” _____ 200__ р.

П О Л О Ж Е Н Н Я

ПРО ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТОЇ ПЕРШОСТІ з ВОЛЕЙБОЛУ

I. Мета і задачі змагань

1. Змагання проводяться з метою популяризації волейболу серед ІФК.
2. Підвищення спортивної майстерності і перевірки техніко-тактичної підготовленості студентів спеціалізації.
3. Підготовка команд до першості м. Львова серед ВНЗ.

II. Керівництво змаганнями

Загальне керівництво доручається цикловій комісії з волейболу з кафедри спортивних ігор (цикл волейболу).

Безпосереднє проведення змагань здійснює суддівська колегія, затверджена кафедрою спортивних ігор.

III. Місце і терміни проведення змагань

Змагання проводяться з 5 жовтня 2004 року в спортзалі ЛДІФК (вул. Черемшини, 17).

IV. Учасники змагань

До участі в змаганнях допускаються збірні команди, курсів у складі яких студенти спеціалізації з волейболу і не спеціалізації, а також команди ВНЗ м. Львова.

Учасники повинні мати єдину спортивну форму з номерами згідно правил змагань.

Відповідальні за підготовку команд:

I курс	-
II курс	-
III курс	-
IV курс	-

V. Системи проведення змагань

Змагання проводиться за круговою системою. Ігри проводяться із трьох партій.

VI. Порядок заліку і визначення переможця

Переможець визначається за більшою кількістю набраних очок. За виграш партії дається 1 очко, за програш партії 0 очок.

Для визначення переможця і розподілу місць застосовується загальноприйнята система, згідно правил змагань з волейболу.

VII. Термін подання заявок, час і місце проведення жеребкування

Заявки подаються в день змагань в суддівську колегію, завірені лікарем про допуск до змагань.

VIII. Нагородження переможців

Команда, яка посіла перше місце, нагороджується перехідним призом і грамотою, гравці команди – грамотами.

Бюро секції волейболу
кафедри Теорії і методики
спортивних і рухливих ігор

3. Системи проведення змагань.

Є дві системи проведення змагань: кругова і олімпійська (з вибуванням).

Кругова: - кожен з кожним;
- об'єктивно найсильніший;
- мала кількість команд.

9 команд – 9 днів

10 команд – 9 днів (10-1=9)

Для проведення кожна команда витягує жеребкуванням номер (хто в парі перший – господар поля).

З вибуванням (олімпійська): - велика кількість команд;
- мало днів;
- необ'єктивна до сильних команд.

$(A - 2^n) * 2 =$ команди, які грають в 1 день.

$(11 - 2^n) * 2 = (11 - 8) * 2 = 6 -$ I день

$11 - 6 = 5 -$ вихідні

Вихідні парне – порівну верху і з низу.

Непарне – знизу + 1.

1 -----
-----
2 -----
-----
3 -----
-----
4 -----
-----
5 -----
-----
6 -----
-----
7 -----
-----
8 -----
-----
9 -----
-----
10 -----
-----
11 -----

4. Вимоги до проведення змагань з рухливих ігор.

З 1975 року було проведено перші змагання для дітей “Старти надій”.

Їх девізом був вислів “Олімпійці серед нас”. Емблема ігор п'ять олімпійських кілець, бігова доріжка і відкрита книга. Спортивні ігри “Старти надій” - самі масові змагання для школярів. Поряд з змаганнями на рівні держави в кожній школі проводяться змагання “веселі старти”. Веселі старти проводяться не лише в школі між класами, але й між школами.

Спортивно-масова робота в школі по програмі “Веселі старти” охоплює всіх школярів. Вчитель повинен сконцентруватися на роботі з усіма дітьми, ведучу роль в організації позакласної спортивно-масової роботи відводиться вчителю фізичної культури. Вчитель повинен брати на себе основні функції по проведенню спортивно масових міроприємств, фізичної і технічної підготовки учасників по програмі “Веселих стартів”. Для підвищення спортивної майстерності і фізичної підготовки учасників вчитель повинен забезпечити високу ефективність уроків фізичної культури.

З положенням і програмою ігор знайомляться на першому уроці фізкультури.

Для успішного проведення змагань “Веселі старти” необхідно скласти положення про змагання.

В положення про проведення змагань “Веселі старти” входять наступні пункти:

1. Мета і завдання

а) Зацікавлення дітей і підлітків в регулярних заняттях фізичною культурою і спортом.

б) Виділити кращі спортивні класи в школі сильніших спортсменів по окремих видах спорту.

2. Час проведення

Змагання “Веселі старти” проводяться на протязі навчального року по затвердженому календарному плану спортивно-масових міроприємств в два, три етапи

- перший - між класами
- другий - між школами
- третій - першість району, міста

3. Керівництво змаганнями

“Веселі старти” проводять колектив вчителів фізичної культури. Загальне керівництво проводить директор школи.

4. Учасники змагань

В спортивних змаганнях можуть приймати участь всі учні.

Учасників можна розділити на підгрупи:

- 1 - 1-3 класи
- 2 - 4-5 класи
- 3 - 6-7 класи
- 4 - 8-9 класи
- 5 - 10-11 класи

Команди можуть бути змішані як по вікових ознаках ,так і по статевих.

Але обов'язково повинна бути однакова кількість в командах дівчат і хлопців, кількість учасників.

5.Виявлення переможців.

Переможець виявляється за найкращими результатами. При рівній кількості балів проводиться змагання капітанів.

6.Нагородження.

Переможці змагань нагороджуються грамотами, цінними подарунками.

Складаючи програму змагань” Веселі старту” необхідно враховувати особливості методики проведення рухливих ігор в певній віковій групі. Для підготовки необхідно використовувати не лише уроки фізичної культури, але і позаурочні форми: група продовженого дня, заняття в секціях, додаткові уроки. Для суддівства вибираються судді, які досконало знають всю програму. “Веселих стартів”. Для них чітко обґрунтовуються завдання: нарахування балів

Судді на лінії старту, фінішу, на етапі.

5. Сценарії змагань з рухливих ігор.

Пропонується програма змагань.

Змагання “Веселі старту” проводяться в спортивному комплексі “Динамо”. В них беруть участь збірні команди шкіл : №1, № 2, № 3, №4.В кожній команді має бути однакова кількість учасників / 5 хлопців і 3 дівчини/ не більше восьми в кожній команді. Вік 10-12 років. Дані змагання проводяться в один день. Команди повинні вибрати собі капітанів і мати назву. Можуть мати свій девіз. За забезпечення інвентаря, музики відповідають члени спортивного товариства “Динамо”.

Збірні команди із своїм представником під звуки українського маршу входять на парад, вишикувані в колону по два. Слова для привітання надається організаторам змагань, а пізніше запрошеним гостям. Прапор піднімають найкращі спортсмени. Після відкриття змагань, команди готуються до початку змагань 3 хв. Під час приготування звучить музика або художній номер з гімнастики. Тільки свисток головного судді запрошує команди на майданчик. Ведучий пояснює правила гри.

Рекомендована література

Основна:

1. Рухливі і спортивні ігри в школі / А.О.Демчишин, В.М.Артюх, В.А.Демчишин, И.Г. Фалес. – Київ : Освіта, 1992.
2. Демчишин А. А. Спортивные игры в физическом воспитании детей и подростков / А. А.Демчишин, В. Н. Мухин, Р. С. Мозола. – Киев Здоровье, 1989.
3. Демчишин А. А. Спортивные и подвижные игры / А.А.Демчишин, В.Н.Мухин, Р.С.Мозола. – Киев : Здоровье, 1989.
4. Демчишин А. О. Рухливі ігри / А.О.Демчишин, Р.С.Мозола. – Київ : Радянська школа, 1985.
5. Коротков И. М. Подвижные игры в школе / И.М. Коротков. – Москва : Просвещение, 1979.
6. Методика проведення рухливих ігор на заняттях з фізичного виховання в навчальних закладах I-II, III-IV рівнів акредитації : навч. посіб. / уклад. Г. Т. Щирба, Н. П. Лібович, Р. І. Щирба. – Львів : ЛДАУ, 2004. – 67 с.

Допоміжна:

1. Васильков Г. А. От игры к спорту : сб. эстафет и игровых заданий / Васильков Г. А., Васильков В. Г. – Москва : Физкультура и спорт, 1982.
2. Васильков Г. А., От игр к спорту / Г. А. Васильков. – Москва, 1995
3. Геллер Е.М. Игры на переменах для школьников 7-8 классов. – Москва : Физкультура и спорт, 1985. – 48 с.
4. Коротков И. Подвижные игры / И. Коротков, Л. Былеева. М.: Фис, 1982
5. Лібович Х. В. Українські народні рухливі ігри як засіб досягнення фізичної досконалості студентів / Х. В. Лібович, Н. П. Лібович // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Львів, 2010. – Вип. 46. – С. 27 – 29.
6. Лібович Н. Педагогічна ситуація як системоутворюючий чинник класифікації рухливих ігор / Надія Лібович // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2002. – Вип. 6, т. 2. – С. 541 – 544.
7. Куц О. Загальнопедагогічні проблеми викладання курсу „Рухливі ігри“ на спортивному факультеті фізкультурних вищих закладів освіти / О. Куц, Н. Лібович // Актуальні питання розвитку спортивних і рухливих ігор : сучасний стан та перспективи : зб. наук. пр. – Переяслав – Хмельницький, 2002. – Вип. 3. – С. 122 – 130.
8. Лібович Н. П. Використання рухливих ігор для фізичного розвитку школярів молодших класів / Н. П. Лібович // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних і рухливих ігор : тези III Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів : ЛДФК, 1999. – С. 20.
9. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Ф. В. Музика, М. Я. Гриньків, Т. М. Куцериб. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.

10. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
11. Приступа Є. Н. Традиції української національної фізичної культури / Є. Н. Приступа, В. С. Пилат. – Львів : Троян, 1991. – 102 с. – ISBN 5-7707-1365-8.
12. Приступа Є. Н. Українські народні ігри : монографія / Є. Н. Приступа, В. І. Левків, О. В. Слімаковський. – Львів : ЛДУФК, 2012. – 432 с.
13. Приступа Є., Слімаковський О., Лук'янченко М. Українські рухливі ігри, розваги та забави: Методологія, теорія і практика. – Дрогобич: Вимір, 1999. – 449 с.
14. Приступа Є. Н. Теоретичні та методичні аспекти класифікації засобів народної фізичної культури / Є. Н. Приступа, В. І. Левків, Р. С. Мозола // Традиції фізичної культури в Україні : зб. наук. ст. - Київ, 1997. - С. 115-131.
15. Тисовська О., Левків В.І. Весела мандрівка у країну розваг. – Львів: ВНТЛ, 1998. – 36 с.
16. Боберський І. Рухові забави та ігри / упоряд. Є. Н. Приступа. – Львів, 1994. – 64 с.
17. Приступа Є. Н. Українська народна фізична культура у фізичному вихованні дітей / Є. Н. Приступа, В. І. Левків, О. В. Бік // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Вінниця, 1994. – Ч. 1. – С. 175–176.
18. Приступа Є. Н. Українські народні ігри в дошкільному вихованні / Є. Н. Приступа // Народні звичаї, традиції і природничі основи національного виховання дітей в дошкільних закладах України : тези доп. міжнар. наук. конф. Прикарпат. держ. ун-ту. – Івано-Франківськ, 1993. – С. 147–150.
19. Приступа Є. Н. Народні дитячі та юнацькі ігри і забави Галичини / Є. Н. Приступа, О. В. Бік // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : [тези доп.] III Регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1992. – С. 22–24.

Інформаційні ресурси інтернет:

12. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
13. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
14. Ігри : ают. трьома мовами бібліогр. покажч. автореф. дис. галузі фіз. культури та спорту [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 24 с. – (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму” ; вип. 2). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3962>

